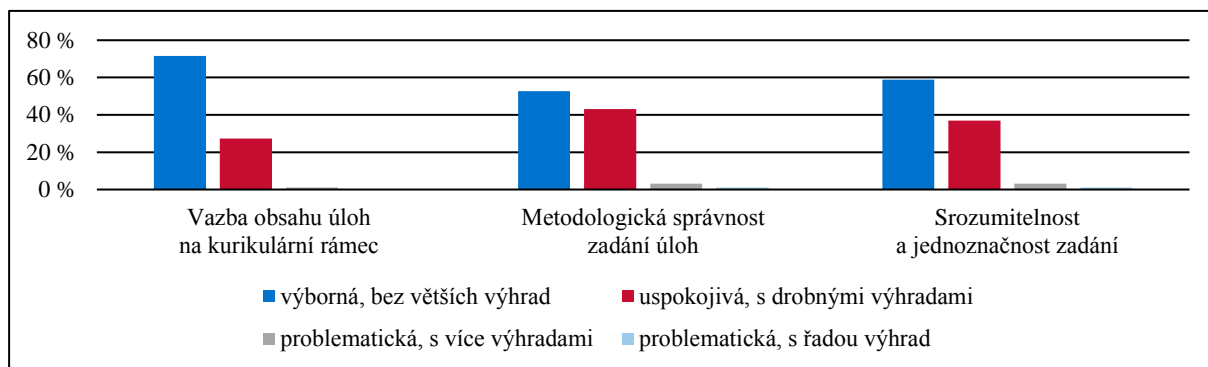

Graf č. 23 Hodnocení formální správnosti úloh v předložených testech – zastoupení podle škol

3.5.3 Hodnocení rozvoje přírodovědné gramotnosti na ZŠ na základě učitelských dotazníků

Rozvoj přírodovědné gramotnosti byl na základních školách zjišťován pomocí dotazníku pro učitele při výběrovém zjišťování v květnu 2017. Pro hodnocení byly využity dotazníky, ve kterých se učitelé vyjadřovali k relevantním vyučovacím předmětům (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis).

Výuka byla charakterizována některými činnostmi žáků, z nichž učitelé v přírodovědných předmětech nejčastěji uváděli, že je zařazují alespoň jedenkrát měsíčně: práce ve skupinách o více než dvou žácích (68 %), sebehodnocení (65 %), případně vrstevnické hodnocení (52 %). Méně často již učitelé uváděli činnosti, které dokládají podporu iniciativy na straně žáků: žáci se věnují činnostem (tématům), které sami navrhli (36 %), a žáci se podílejí na formulaci kritérií pro sebehodnocení nebo vrstevnické hodnocení (30 %). Nejnižší výskyt činností podporujících aktivitu žáků byl zaznamenán ve fyzice.

Ze specificky přírodovědných činností (jen v hodinách fyziky, chemie a přírodopisu) převažovalo mezi činnostmi, které učitelé uváděli jako zařazované alespoň jedenkrát měsíčně, sledování experimentu prováděného učitelem (74 %) (stojí za zmínku, že ve výběrovém zjišťování výsledků žáků na úrovni 9. ročníku základních škol ve školním roce 2016/2017 byla korelace výskytu tohoto jevu a průměrného výsledku žáků velmi nízká, resp. v případě fyziky dokonce záporná [-17 %]). Z dalších činností učitelé častěji uváděli provádění žákovského experimentu připraveného učitelem (49 %), zpracovávání úkolu, při němž žáci kombinují informace získané z několika zdrojů (např. internetu, tištěné publikace, vlastního pozorování, dotazování apod.) (44 %), a využívání vlastních systematických pozorování přírody (44 %). Nejméně často uváděli obhajobu vlastní nebo rozsáhlejší skupinové práce před třídou (17 %) a provádění žákovského experimentu, na jehož plánování a přípravě se žáci sami podíleli (16 %).

Učitelé v dotazníku uváděli tři nejvýznamnější podklady pro hodnocení žáků v daném předmětu na vysvědčení. Z jejich odpovědí je zřejmé, že nejčastěji se jedná o hodnocení aktivity v průběhu výuky a obvyklé formy písemných prací kratšího nebo delšího rozsahu, případně ústní zkoušení před tabulí.